



Vroege zorg voor psychisch kwetsbare kinderen en jongeren

Aanbevelingen voor vroegdetectie en -interventie binnen de GGZ

KU LEUVEN

LUCAS

ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

STEUNPUNT
WELZIJN
VOLKSGEZONDHEID &
GEZIN



Netwerk Geestelijke Gezondheid
Kinderen en Jongeren Oost-Vlaanderen



Inleiding

Vroegdetectie en vroeginterventie

CONNECT als zorgprogramma

- voor kinderen en jongeren
- (psychische) kwetsbaarheid
- binnen netwerken GGZ
- laagdrempelig

Diverse invulling CONNECT in zes provincies

→ onduidelijkheid



Doelstelling



Departement Zorg:
continuering CONNECT-programma



wetenschappelijke evidentie



praktijkexpertise



Wetenschappelijk onderbouwde aanbevelingen



Methodes



Literatuurstudie

- scoping review van reviews
- grijze literatuur



Bevraging stakeholders & netwerkcoördinatie

- CONNECT-teams
- VLESP, VAD, Kind & Gezin...
- Koepelorganisaties

Aanbevelingen

Doelgroep

Leeftijdscategorieën

Risicofactoren

Kerntaken CONNECT

Intermediairwerking

Vroeginterventie

Toeleiding

Randvoorwaarden

Model van toegang tot GGZ

Aanbevelingen: doelgroep CONNECT

0-25 jaar



OF



kinderen en jongeren
én hun context

beginnende
psychopathologie
met
milde - matige impact
op functioneren

opstapeling
risicofactoren

(nog) geen duidelijk
omlijnde hulpvraag

maatschappelijk
kwetsbare gezinnen



**INFANTS
(0-3 JAAR)**



**LATENTIELEEF TIJD
EN JONGE KINDEREN
(4-13 JAAR)**



**TRANSITIELEEF TIJD
(14-25 JAAR)**



INDIVIDU

gezondheid

fysieke gezondheidsproblemen
psychische comorbiditeiten
slaapproblemen

gedrag

middelenmisbruik/afhankelijkheid
riskant seksueel gedrag
sedentaire levensstijl
hoog mediagebruik
vorige suïcidepogingen

persoonlijkheid en identiteit

temperamentvol, impulsief/agressief,
verliesaversie, perfectionisme, hopeloosheid,
verminderde beslissingsvaardigheden
etnische minderheden, LGBTQIA+

FAMILIE EN NAASTE OMGEVING

negatieve jeugdervaringen

verlies van belangrijk persoon
nood aan jeugdhulp/kinderbescherming
kindermishandeling
oorlog, vluchten, andere trauma's

familie en opvoeding

negatieve opvoedingsstijlen
familiaal conflict
ouders met psychische problemen
laagopgeleide ouders
verstoorde hechting

PERINATALE PSYCHISCHE PROBLEMEN

risicofactoren voor de moeder

lage socio-economische status
relatieproblemen en partnergeweld
voorgeschiedenis van trauma
tienermoeders
moeders in de gevangenis

risicofactoren voor de ouders

voorgeschiedenis van depressie of angsten
depressie bij de partner
weinig steun van de partner
moeite met kind te laten slapen/te sussen
moeite om band op te bouwen met kind

GEMEENSCHAP

school

verslechtering schoolresultaten
weinig connectie met school
weinig gevoel van steun op school

peers en omgeving

veel middelengebruik in omgeving
sociale isolatie/weinig vrienden
moeizame peerrelaties
opgroeien in de stad, in onveilige buurt of armoede
moeilijkere toegang tot zorg
suïcideclustering

Aanbevelingen

Doelgroep

Leeftijdscategorieën

Risicofactoren

Kerntaken CONNECT

Intermediairwerking

Vroeginterventie

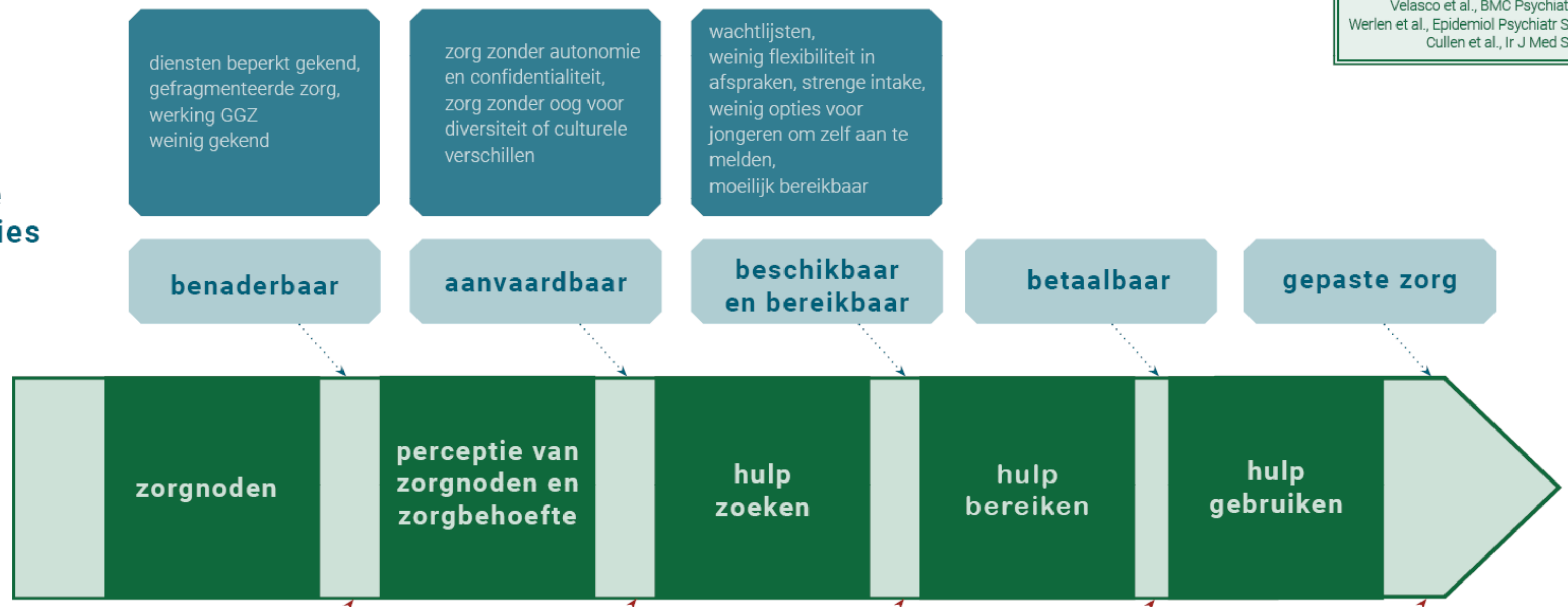
Toeleiding

Randvoorwaarden

Model van toegang tot GGZ

Levesque et al., Int. J Equity Health, 2013
 Velasco et al., BMC Psychiatry, 2020
 Werlen et al., Epidemiol Psychiatr Sci, 2020
 Cullen et al., Ir J Med Sci, 2012

A
A **barrières**
N
toegankelijke
B **zorg: dimensies**
O
D



V
capaciteiten om
R **toegang tot de**
zorg te krijgen:
A **dimensies**
A
G **barrières**

Aanbevelingen

Doelgroep

Leeftijdscategorieën

Risicofactoren

Kerntaken CONNECT

Intermediairwerking

Vroeginterventie

Toeleiding

Randvoorwaarden

Model van toegang tot GGZ

Aanbevelingen: kerntaken CONNECT



1. Intermediairwerking



2. Vroeginterventie



3. Toeleiding naar
gepaste zorg

Kerntaak 1: intermediairwerking



Bekendmaking aanbod



**Bereikbaar voor
consultvragen en
ondersteuning**



**Gespecialiseerde
opleidingen**

N.B. CONNECT niet gestationeerd op de vindplaatsen, maar ingebed in 2^e en 3^e lijn

Kerntaak 2: vroeginterventie

- eerste **laagdrempelige** interventie bij kinderen/jongeren en hun omgeving
- psychische problemen: **milde tot matige impact op het functioneren**
- **generiek of specialistisch**; optie case management, mobiel of bemoeizorg
- **kort indien mogelijk, langer indien nodig**

basispakket van vijftal sessies



evaluatiemoment



“deur op een kier”

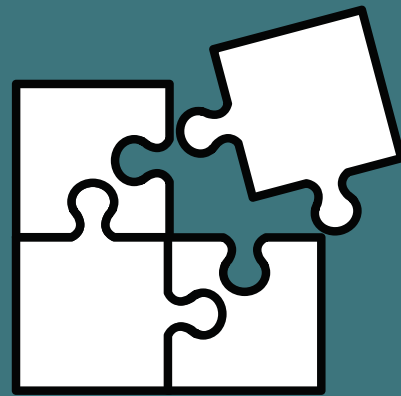


verdere opvolging
(vooraf afgebakende
zorgperiode)



toeleiden naar
2e of 3e lijn

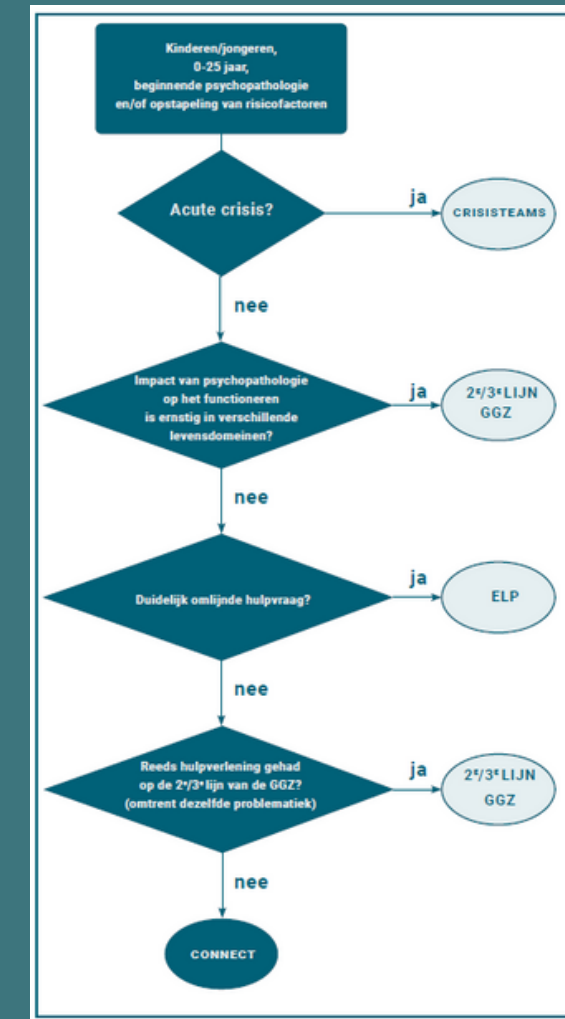
Kerntaak 3: toeleiding



matched care



kinderpsychiater



aanmelding faciliteren vs. doorverwijzen

Aanbevelingen

Doelgroep

Leeftijdscategorieën

Risicofactoren

Kerntaken CONNECT

Intermediairwerking

Vroeginterventie

Toeleiding

Randvoorwaarden

Model van toegang tot GGZ

Aanbevelingen: organisatie CONNECT



inbedding in GGZ

2e of 3e lijn



interdisciplinair team:

basisopleiding GGZ + specialisatie

incl. kinderpsychiater



regionaal laagdrempelig

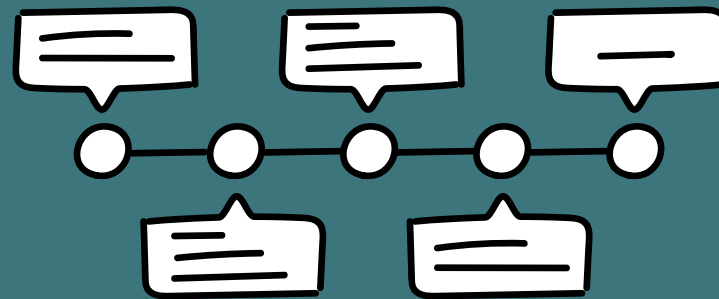
centraal aanmeldpunt

(buiten CONNECT)

Randvoorwaarden



zorgstrategisch plan



langetermijnvisie



**behoud van
expertise**



voldoende middelen



**inspanningen
rond wachtlijsten**



Impact en vervolg

Rapport en aanbevelingen

Onderzoek naar indicatoren

Implementatie en evaluatie



LUCAS KU Leuven

Meer info

E-mail

eva.claeys@kuleuven.be

Website

kuleuven.be/lucas

Onderzoek van

Eva Claeys

Evelien Coppens

Kathleen De Cuyper

Aanbevelingen en rapport

